

Sauda kommune
Rådhusg.1 Pb 44
4201 SAUDA

Att. Jakob Svandal

Tilbakemelding etter kontakt- og tilsynsbesøk i Sauda kommune 20.05.03

Utdanningsdirektøren hos Fylkesmannen i Rogaland var på kontakt- og tilsynsbesøk i Sauda kommune 20.05.03. Skolevurdering og kvalitetsutvikling var hovudtema for besøket. Temaet blei klargjort gjennom samtalar/intervju med representantar frå den politiske og administrative leiinga i kommunen, samt skoleleiarar, leiar for PP-tenesta og representantar for lærarar, foreldre og elevar frå Birkeland skule og Fløgstad skule.

Følgjande personar deltok ved kontakt- og tilsynsbesøket:

Torfinn Opheim	ordfører
Ståle Pedersen	rådmann
Håkon Solheim	kommunalsjef
Lars Terje Sandvik	HTV Utdanningsforbundet
Jakob Svandal	leiar pedagogisk senter
Aslaug Astad	rektor Fløgstad skule
Lars Olav Fatland	rektor Birkeland skule
Tove Ann K. Hustveit	leiar PPT-kontoret
Astri Engevold	repr. i kommunal skulevurderingsgruppe- Fløgstad skule
Roar Fiveland	KTV -Birkeland skule,
Anne Marit Melby Øvreby	FAU-leiar Fløgstad skule
Anne Tangeraa Løyning	FAU-leiar Birkeland skule
Malin Melby Lauritsen	leiar elevråd ved Fløgstad skule
Camilla Sandal	nestleiar elevråd ved Fløgstad skule
Kjell Arvid Olsen	leiar klasseråd 6.kl. Birkeland skule
Eirin Sjo Wiersen	nestleiar klasseråd 6. kl. Birkeland skule
Svein Helgesen	utdanningsdirektør
Audun Gjerde	rådgivar
Marta Vignes Steine	rådgivar

Intervju/samtaler med fokus på skolebasert vurdering og kvalitetsutvikling

Første del av kommunebesøket var sett av til strukturerte samtalar/intervju med informantar frå skole og PPT.

Samtalane tok utgangspunkt i eit sett av spørsmål som vert nytta ved kontakt- og tilsynsbesøk i alle kommunar. Fleirtalet av spørsmåla er felles for alle informantgruppene. Samtalane var organisert gruppevis. Hovudtema i samtalene er kommunen/skolane sitt arbeid med lokalt basert vurdering og kvalitetsutvikling, med utgangspunkt i Forskrift til Opplæringslova, §2-1:

” Skolen og lærebedrifta skal jamleg vurdere i kva grad organiseringa, tilrettelegginga og gjennomføringa av opplæringa medverkar til å nå dei måla som er fastsette i den generelle delen av læreplanen og dei enkelte læreplanane for fag.

Kommunen og fylkeskommunen har ansvar for å sjå til at vurderinga blir gjennomført etter føresetnadene.”

Hovudtrekka frå samtalane er stikkordsmessig oppsummert i eit skjema som følgjer denne rapporten som eige vedlegg, unntatt offentlegheita. Denne oppsummeringa er å sjå på som internt grunnlagsmateriale for utdanningsdirektøren sitt arbeid med tilsynsrapporten, men kan også vere nyttig som intern informasjon for kommunen. Vi erfarer under slike samtalar at spesielt foreldre og elevar kan oppleve temaet skolebasert vurdering og kvalitetsutvikling som noko vanskeleg å uttale seg om. Utdanningsdirektøren vil derfor presisere at den skjematiske oppsummeringa berre tar mål av seg til å referere og få fram informasjon, synspunkt og vurderingar som kom fram under samtalane med informantane frå skolane. Generelle vurderingar og konklusjonar på bakgrunn av samtalane er tekne med i sjølve tilsynsrapporten.

Aktuelle saker/tiltak i skolane i Sauda – orientering og drøfting

Andre del av kommunebesøket var sett av til informasjon/drøfting av aktuelle tema som kommunen hadde uttrykt ønske om å setje på dagsorden.

Ressursinnsats og kvalitet

Sauda ligg som nr. 2 av kommunane i Rogaland når det gjeld ressursbruk til spesialundervisning og delingstimar. Situasjonen har i ei årrekke vore stabil når det gjeld tilleggsressursar i skolen. Saudaskolane ligg over landsgjennomsnittet i utgifter pr. elev, og særleg høgt ligg dei i materiellutgifter pr. elev.

Sauda har ikkje hatt klagesaker på enkeltvedtak dei siste åra. Elevane har fått det som har vore tilrådd. Det er no ei meir bevisst haldning til forholdet mellom spesialundervisning og tilpassa opplæring, med meir fokus på differensiering og tilpassa opplæring. PPT er sentral i dette arbeidet, og samarbeidet med PPT vert opplevd som konstruktivt.

Sauda kommune har deltatt i ei brukarundersøking, initiert av KS - Nettverk vest 2, effektiviseringsnettverket gjennom Ryfylke IKS. Resultata viser mellom anna at utfordringa for grunnskolen i Sauda først og fremst er å la elevane få større medverknad. I tillegg til dette er fleire av skulane ikkje i god nok bygningsmessig forfatning. Saudaskolen kjem svært godt

ut når det gjeld lesedugleik både i 2. og 7. klasse. På 7. klassenivå ligg dei godt over landsgjennomsnittet. Både elevar og foreldre synes å vere godt nøgde med skolen.

Kvalitetsikring i skulen

Kommunen har prioritert skolen høgt. Skolebasert vurdering har lenge vore i fokus. Alle skoleleiarane har deltatt i utviklingsarbeidet, og dei har henta idear frå besøk i England og Skotland. Nord 2 nettverket blei bygd opp kring idear henta frå desse besøka. Nettverket har hatt ei bevisst haldning til at fokus først og fremst skal vere på rettleiing, mindre på kontroll. Det er positive erfaringar med å ha skolerte rettleiarar i eigen kommune, og det er ein styrke å ha tilgang på ekstern rettleiingsgruppe. Rettleiarane har nedsett leseplikt til bruk i eigen kommune. Ved behov kjøper kommunen rettleiingstenester frå andre kommunar i nettverket.

I vanskelege økonomiske tider har nok politikarane jamleg vurdert ressursane i skolen. Skolen er i stor grad blitt skjerma. Det vart peika på at med dei ressursane skolen får, bør ein forvente nøgde "kundar".

Befolkningsutviklinga representerer ei spesiell utfordring. I løpet av få år ser det ut som om elevtalet pr. årstrinn minkar frå 70 til 40. I tillegg vil 1/3 av undervisningspersonalet bli skifta ut i løpet av ein 10 års periode på bakgrunn av alder. Dette gjer at ein kan redusera timetalet og ressursbruken i skolen utan å gå til oppseiing av personale.

Skolestrukturen er jamleg oppe til drøfting. Kommunen har vald å prioritere ressursar til pedagogisk konsulentstilling på kommunenivå. Dette er både skolane og kommuneadministrasjonen nøgde med. Utgifter til drift og vedlikehald har stått stille, og kommunen vedgår at vedlikehaldet er forsømt. Både personale og foreldre har vore utruleg tålmodige og godtatt låg standard og lågt vedlikehaldsnivå i Saudaskolen. Dette vil ha prioritet i tida framover.

Oppsummering/vurdering

Følgjande oppsummering/vurdering frå utdanningsdirektøren byggjer i hovudsak på inntrykka frå samtalar og informasjon under kontakt- og tilsynsbesøket, i tillegg til gjennomgang av skriftleg materiale innsendt frå kommunen i førekant av besøket.

Utdanningsdirektøren ser positivt på at Sauda kommune har klart å ha fokus på kvalitet i tronge tider. Tal bør likevel ikkje få altfor stor merksemd, det er ikkje alltid samanheng mellom gode resultat og god ressurstilgang. Det er skoleeigar sitt ansvar og fridom å organisere skolen slik dei meiner det til ei kvar tid er best. Det er kome tydeleg fram i intervjuet og samtalane at den krafta og det trykket som pedagogisk ansvarleg på kommunenivå har hatt, har betydd mykje for kvaliteten i Saudaskolen.

Det er store utfordringar i å handtere nye modellar etter omorganisering. Det er viktig å tenkje kommunikasjon og ivaretaking av personalet, å ta seg tid til å få i gong gode prosessar. Kva er det som samla sett vil gi ein god skole - over tid? Frå nasjonalt hald blir det større og større fokus på skoleeigar sitt ansvar. Det er naudsynt å gi støtte og rettleiing til rektorane. Ny rolle og utvida ansvarsområde vil ofte føre med seg behov for kompetanseheving innanfor ulike felt.

Utdanningsdirektøren sitt hovudinstrykk er at rammeverk og mykje god tenking kring skolebasert vurdering og kvalitetsutvikling er på plass. Kommunen har lagt føringar for at

kvar skole skal gjennomføre minst ei skolebasert vurdering årleg. Vidare skal skolane nytte ekstern rettleiing etter oppsett plan. Kommuneleddet har jamlege møte med skolane og med rettleiarane. På mange område ligg kommunen langt framme. Gjennom deltaking i Nord 2 har kommunen medverka til skoleing og utveksling av rettleiarar i skolen. Prosessane kring dette har ikkje vore enkle, men det synes som om det har gått seg til. Utfordringa er å få denne tenkinga inn i "ryggmargen" til lærarane. Det er ein balanse mellom "topp -botn" og "botn opp"- prosessar.

Rektorane gjev uttrykk for at dei veit kva som vert forventa, men det er relativt lite skriftleggjort på skolane. Manglande skriftleggjorde rutinar gjer m.a. at det er sårbart ved skifte av personell. Det er viktig å utvikle gode verktøy til arbeidet. Skolane har ei stor utfordring i å dra foreldre og elevane meir aktivt med i utviklingsarbeidet i skolen. Både foreldra og elevane er ein ressurs som skolen må kunne utnytte på ein betre måte. Hovudansvaret for dei prosessane ligg både på kommune- og skolenivå. Sauda har gode føresetnader for å få dette til. Mykje av arbeidet som alt er gjort er kome i gong på grunn av godt samarbeid og tillit i systemet. Resultata frå KS-undersøkinga viser at foreldra og elevane er nøgde med den skolen dei har.

Med bakgrunn i inntrykka frå kontakt- og tilsynsbesøket vil utdanningsdirektøren framheva spesielt følgjande utfordringar i det vidare arbeidet:

- *Prioritere skriftleggjing av rutinar innanfor skolebasert vurdering og kvalitetsutvikling.*
- *Arbeide bevisst for å gjere skolevurdering til ei sak for heile organisasjonen, slik at alle partar får eit eigarforhold til dette.*
- *Vidareutvikle og utnytte Nord 2-nettverket i vurderings- og utviklingsarbeidet*
- *Utnytte PP-tenesta sin kompetanse i utviklingsarbeid innanfor det spesialpedagogiske området.*
- *Styrkje elevane sin medverknad, både i høve til planlegging og gjennomføring av læringsarbeidet.*
- *Initiere og leggje forholda til rette for meir aktiv foreldredeltaking i vurderings- og utviklingsarbeidet i skolen.*
- *Ivareta skolane sitt fysiske og psykiske arbeidsmiljø, ikkje minst i samband med endringar i elevgrunnlaget.*

Utdanningsdirektøren vil avslutningsvis takke Sauda kommune for eit hyggeleg og godt tilrettelagt besøk, god informasjon og konstruktiv dialog.

Med helsing

Svein Helgesen
utdanningsdirektør

Marta Vignes Steine
rådgivar

Saksbehandlar: Marta Vignes Steine
Saksbehandlars telefon: 51 56 87 27
E-post: marta.vignes.steine@fm-ro.stat.no